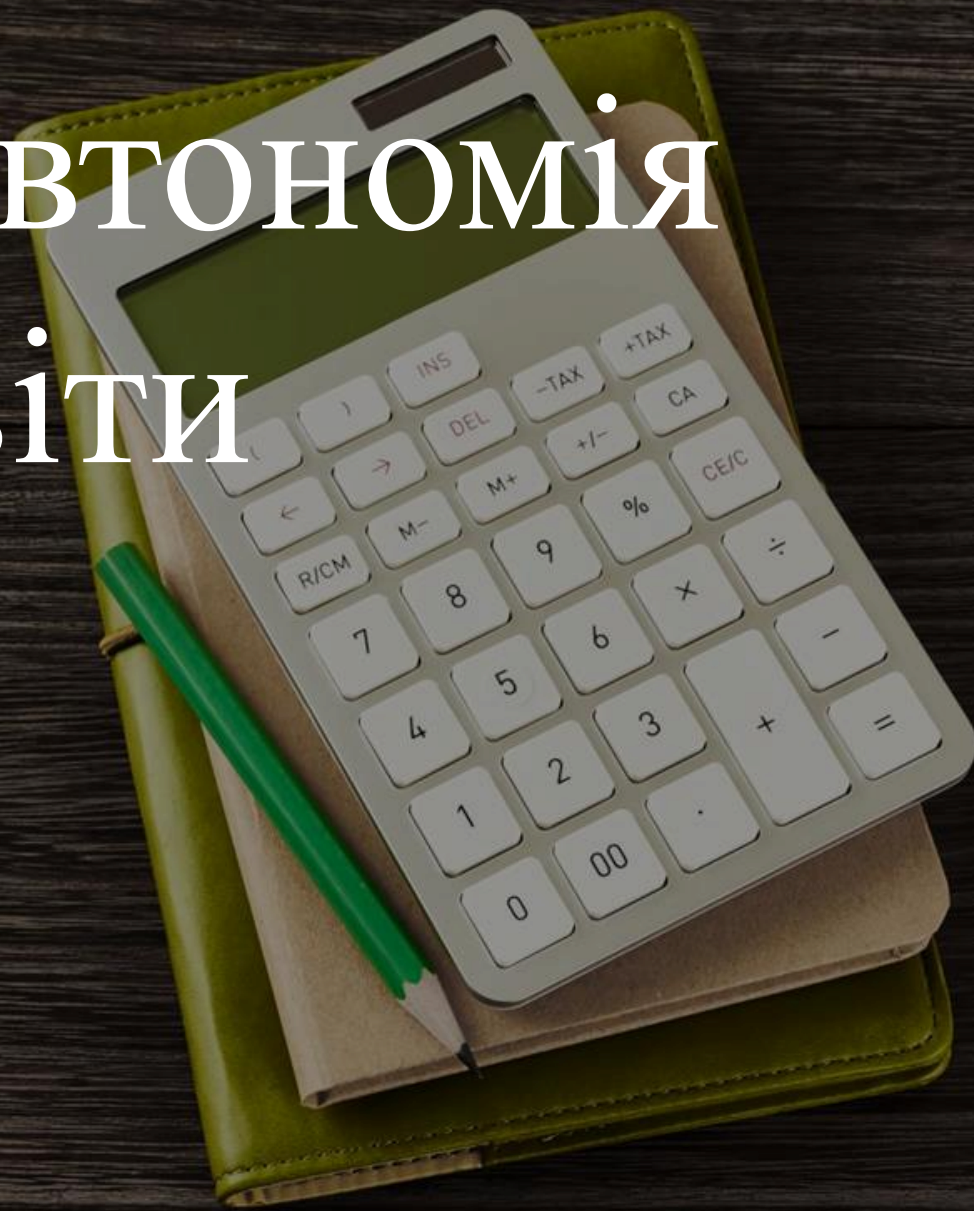

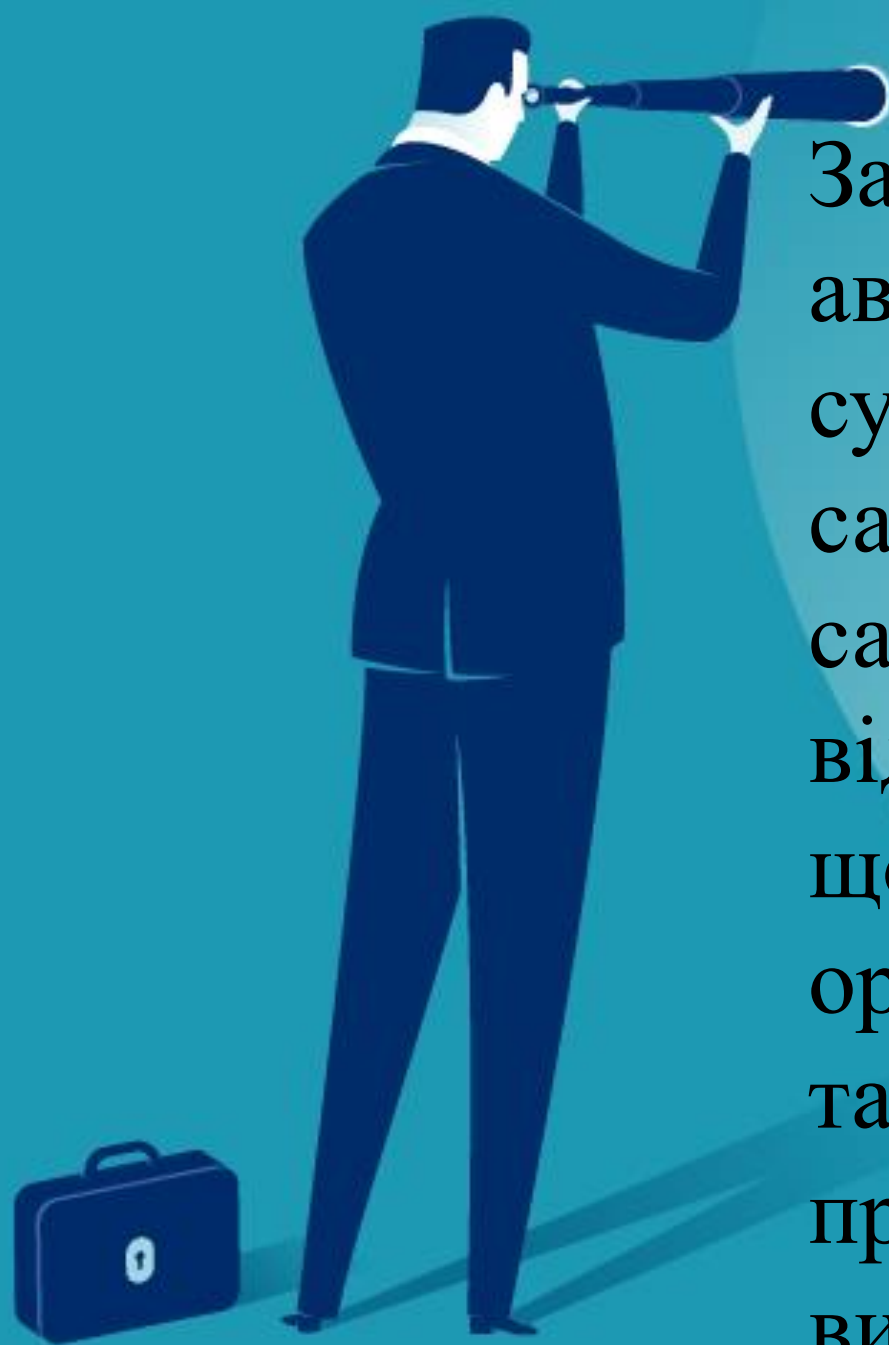
Фінансова автономія закладів освіти

Поняття «автономія» – це право самостійно здійснювати внутрішнє управління.

Заклади освіти самостійно розробляють освітні програми визначають режим роботи визначають структуру навчального року

Керівник має право призначати та звільняти педагогічних працівників

Закон України «Про освіту» визначив автономію закладів освіти як право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, що полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом.

Керівники закладів освіти мають низку повноважень, серед яких:

1

самостійно здійснювати безпосереднє управління закладом і нести відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу освіти;

2

організовувати діяльність закладу освіти;

3

вирішувати питання фінансово-господарської діяльності закладу освіти;

4

призначати на посаду та звільняти з посади працівників, визначати їх функціональні обов'язки;

5

самостійно затверджувати штатні розписи на підставі Типових штатних нормативів закладів.

*Закони “Про освіту” та
“Про повну загальну
середню освіту” закріпили
право шкіл на фінансову
автономію*

Фінансова автономія -

- це одна з чотирьох складових автономії освітньої установи (організаційна, кадрова, академічна і, власне, фінансова автономії).
- Вона є найскладнішою в реалізації та вимагає значних інтелектуальних, кадрових, навіть емоційних ресурсів.

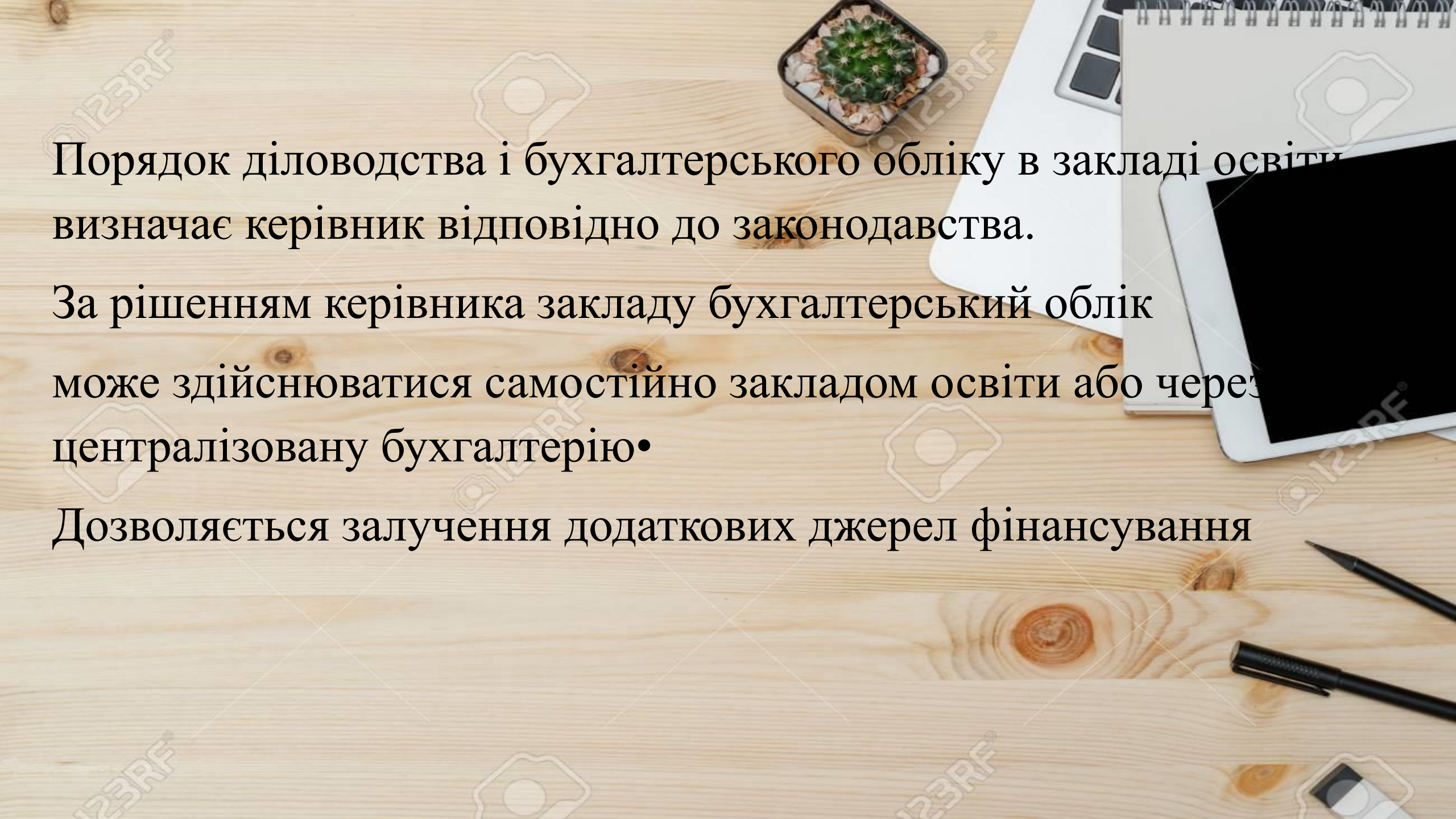
Фінансова автономія -

- Право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту»

заклад освіти може діяти в одному з таких статусів:

- бюджетна установа,
- неприбутковий заклад освіти,
- прибутковий заклад освіти.

Порядок діловодства і бухгалтерського обліку в закладі освіти визначає керівник відповідно до законодавства.

За рішенням керівника закладу бухгалтерський облік може здійснюватися самостійно закладом освіти або через централізовану бухгалтерію•

Дозволяється залучення додаткових джерел фінансування

Схема фінансування школи

Загальнодержавний бюджет (Міністерство освіти і науки та Міністерство фінансів)

Місцевий бюджет (нормативне фінансування, програми, надбавки)

Районний бюджет (програми, цільове фінансування, утримання приміщень тощо)

Бюджети шкіл району

Фінансова автономія школи

Загальнодержавний бюджет (Міністерство освіти і науки та Міністерство фінансів)

Місцевий бюджет (нормативне фінансування, програми, надбавки)

Школа (учні, утримання школи, заробітна плата, комунальні послуги, придбання товарів, тощо)

Фінансова автономія - це

- власні рахунки школи
- швидке та ефективне використання бюджетних коштів, які виділені закладу
- прозоре надходження та використання додаткових коштів
- наявність та використання спеціального фонду

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
28 січня 2002 року № 57
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
04.12.2015 № 1118)

Затверджений у сумі чотири мільйони двісті сімдесят три тисячі
п'ятсот гривень 00 копійок 4 273 500 грн.
(словами і цифрами)

Заступник директора департаменту освіти та науки
(посада)

(підпис)
13 січня 2022 р.

**КОШТОРИС
на 2022 рік**

19198513 Одеський ліцей "Приморський" Одеської міської ради Одеської області
(код за ЄДРПОУ та найменування бюджетної установи)

м.Одеса

(найменування міста, району, області)

Вид бюджету МІСЬКИЙ

код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування бюджету 06 Орган з питань освіти і науки (Департамент освіти та науки Одеської міської ради)

код та назва програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету

(код та назва програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів (код та назва Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів) 0611021 Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти)

(грн)

Найменування	Код	Усього на рік		РАЗОМ
		Загальний фонд	Спеціальний фонд	
1	2	3	4	5
НАДХОДЖЕННЯ - усього	x	4 273 500,00	-	4 273 500,00
Надходження коштів із загального фонду бюджету	x	4 273 500,00	x	4 273 500,00
Надходження коштів із спеціального фонду бюджету, у тому числі:	x	-	-	-
Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством (розписати за підгрупами)	25010000	x	-	-
Інші доходи власних надходжень бюджетних установ (розписати за підгрупами)	25020000	x	-	-
Інші надходження, у тому числі:		x	-	-
Інші доходи (розписати за кодами класифікації доходів бюджету)		x	-	-
бюджет розвитку			-	-
фінансування (розписати за кодами класифікації фінансування бюджету за типом боргового зобов'язання)		x	-	-
повернення кредитів до бюджету (розписати за кодами програмної класифікації видатків та кредитування бюджету, класифікації кредитування бюджету)		x	**	**
ВИДАТКИ ТА НАДАННЯ КРЕДИТІВ - усього	x	4 273 500,00	-	4 273 500,00
Поточні видатки	2000	4 273 500,00	-	4 273 500,00
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2100	2 636 400,00	-	2 636 400,00
Оплата праці	2110	2 161 000,00	-	2 161 000,00
Заробітна плата	2111	2 161 000,00	-	2 161 000,00
Грошове забезпечення військовослужбовців	2112	-	-	-
Суддівська винагорода	2113	-	-	-
Нарахування на оплату праці	2120	475 400,00	-	475 400,00
Використання товарів і послуг	2200	1 596 400,00	-	1 596 400,00
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	2210	113 500,00	-	113 500,00
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	2220	-	-	-
Продукти харчування	2230	130 600,00	-	130 600,00
Оплата послуг (крім комунальних)	2240	297 000,00	-	297 000,00
Видатки на відрядження	2250	-	-	-
Видатки та заходи спеціального призначення	2260	-	-	-
	2270	1 055 300,00	-	1 055 300,00

ПОГОДЖУЮ

з ту кількості
місячним фондом заробітної плати
Директор Департаменту освіти та науки Одеської міської ради

04.01.2022 р.
(число, місяць, рік)

ЗАТВЕРДЖЕНО
каз Міністерства фінансів України 28 січня 2002 року № 57
(у редакції наказу Міністерства фінансів України від 26 листопада 2012 року № 1220)

ЗАТВЕРДЖУЮ

плат у кількості 84,89 штатних одиниць
місячним фондом заробітної плати

1 019 708,21 гривень

Усова І.І.
п.і.б.
М.П.

04.01.2022 р.
(число, місяць, рік)

ШТАТНИЙ РОЗПИС на 1 січня 2022 року

Одеський ліцей "Приморський" Одеської міської ради Одеської області

Назва структурного підрозділу та посад	Кількість штатних посад	Посадовий оклад (грн.)	Надбавки обов'язкового характеру					Доплати обов'язкового характеру					Доплата до мін. заробітної плати (4723 грн.)	Фонд заробітної плати на місяць (грн.)	Фонд заробітної плати на 1 місяців (грн.)	
			10% (Постанова КМУ №22 від 11.01.2018)	за педагогічні звання	за роботу в гімназії, за використання у роботі іноземної мови	за викладу робіт	20%, 50%	за почесні, вчені звання та науковий ступінь	за перевірку зошитів	за класне керівництво	за завідувач. кабінетами, майстер-нями, бібліотеками	за керівництво методичними комісіями та ГТД				За роботу у вільний час та з м'якими засобами. Поз. фб-ра
Директор	1,00	9 287,00	928,70		928,70	3 343,32	3 343,32							0,00	17 831,04	17 831,04
Заступник директора з навчально-виховної роботи	2,50	8 822,65	882,27		2 205,66	8 932,93	5 955,29							0,00	41 356,17	41 356,17
Заступник директора з виховної роботи	1,00	8 822,65	882,27		882,27	3 176,15	2 117,44							0,00	15 880,77	15 880,77
Вчитель загальноосвітнього навчального закладу	50,89	6 688,00	668,80	25 617,55	44 637,64	106 408,12	73 042,43	1 294,89	34 039,40	46 208,47	12 449,51	4 497,61		0,00	722 583,17	722 583,17
Практичний психолог	1,00	7 001,00	700,10	1 050,15	700,10	2 835,41	1 890,27							0,00	14 177,03	14 177,03
Педагог-організатор	1,00	5 699,00	569,90		569,90	683,88	683,88							0,00	8 206,56	8 206,56
Педагог соціальний	0,75	5 699,00	569,90		427,43	1 538,73	769,37							0,00	7 437,20	7 437,20
Керівник гуртка	1,50	5 265,00	526,50		789,75	2 843,10	1 421,55	631,80						0,00	14 373,45	14 373,45
Вихователь групи продовженого дня			0,00											0,00	0,00	0,00
Всього по субвенції	59,64			26 667,70	51 141,44	129 761,64	89 223,54	1 926,69	34 039,40	46 208,47	12 449,51	4 497,61	0,00	0,00	841 845,38	841 845,38
Завідувач бібліотеки	1,00	4 745,00				949,00	2 372,50				474,50			0,00	8 541,00	8 541,00
Головний бухгалтер	1,00	8 358,30					4 179,15							0,00	12 537,45	12 537,45
Бухгалтер	1,00	5 005,00					2 502,50							0,00	7 507,50	7 507,50
Фахівець з публічних закупівель	1,00	5 005,00					2 502,50							0,00	7 507,50	7 507,50
Сестра медична	1,00	4 195,00				839,00								1 466,00	6 500,00	6 500,00
Інженер з охорони праці	0,50	4 455,00												1 022,50	3 250,00	3 250,00
Інженер-електронік	1,00	4 455,00												2 045,00	6 500,00	6 500,00
Лаборант	1,00	3 934,00												2 566,00	6 500,00	6 500,00
Заступник директора з господарської роботи																0,00
Завідувач господарства	1,00	4 745,00					2 372,50							0,00	7 117,50	7 117,50
Офісний службовець (друкування)	1,00	3 934,00												2 566,00	6 500,00	6 500,00
Гардеробник	2,75	2 893,00												9 919,25	17 875,00	17 875,00
Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	1,00	3 674,00												2 826,00	6 500,00	6 500,00
Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків (слюсар)	1,00	3 674,00												2 826,00	6 500,00	6 500,00
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1,00	3 674,00												2 826,00	6 500,00	6 500,00
Двірник	2,00	2 893,00												7 214,00	13 000,00	13 000,00
Сторож	4,00	3 153,00												1 765,68	11 622,32	27 765,68
Прибиральник службових приміщень	4,00	3 153,00												1 261,20	12 126,80	27 261,20
Всього по місцевому бюджету	25,25			0,00	0,00	1 788,00	13 929,15	0,00	0,00	0,00	474,50	0,00	3 026,88	59 025,87	177 862,83	177 862,83
Всього штатних посад	84,89			26 667,70	51 141,44	131 549,64	103 152,69	1 926,69	34 039,40	46 208,47	12 924,01	4 497,61	3 026,88	59 025,87	1 019 708,21	1 019 708,21

Основним джерелом наповнення шкільних кошторисів є місцеві і державний бюджети.

Освітня субвенція спрямовується на оплату праці педагогічних працівників з нарахуваннями. Кошти інших трансфертів із державного бюджету можуть спрямовуватися на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, забезпечення учнів та вчителів підручниками (посібниками), навчальним обладнанням, засобами навчання та на інші цілі, визначені законодавством. За рахунок місцевих бюджетів покриваються усі інші витрати на шкільну освіту, включаючи бюджет розвитку.

Що потрібно зробити, щоб
запровадити фінансову автономію?
З чого починати? Які послідовні
кроки треба зробити?

**Розроблення плану дій
та визначання заходів
для його реалізації**

**Створення ініціативної
творчої групи**

**Обговорення можливості
запровадження автономії
з батьками та
педагогічним колективом**

**Оформлення та
реєстрація змін
відповідно до вимог
чинного законодавства**

**Ознайомлення з
нормативно- правовою
базою для обґрунтування
автономії**

1

**Обговорення можливості
запровадження автономії з
батьками та педагогічним
колективом**

2

**Ознаймлення з нормативно-
правовою базою для
обґрунтування автономії**

3

**Створення ініціативної
творчої групи**

4

**Розроблення плану дій та
визначання заходів для
його реалізації**

5

**Оформлення та реєстрація
змін відповідно до вимог
чинного законодавства**

Для ведення самотійної фінансово-економічної діяльності необхідно:

- здійснити державну реєстрацію та внести відповідний запис у ЄДР;
- оформити та отримати Свідоцтво про державну реєстрацію;
- відкрити в органах Казначейства реєстраційний та спеціальний реєстраційний рахунки для обліку операцій із виконання загального та спеціального фонду кошторису;
- скласти індивідуальні кошториси, плани асигнувань загального фонду бюджету, плани спецфонду тощо;
- створити бухгалтерську службу;
- затвердити Положення про облікову політику.

Оформлення та реєстрація змін відповідно до вимог чинного законодавства

```
graph TD; A[Оформлення та реєстрація змін відповідно до вимог чинного законодавства] --> B[Реєстрація закладу в державних фондах, ДФС, органах казначейства]; A --> C[Створення бухгалтерської служби]; A --> D[Прийняття на облік основних фондів та інших матеріальних цінностей];
```

Реєстрація закладу
в державних
фондах, ДФС,
органах
казначейства

Створення
бухгалтерської
служби

Прийняття на облік
основних фондів
та інших
матеріальних
цінностей

Фінансова автономія

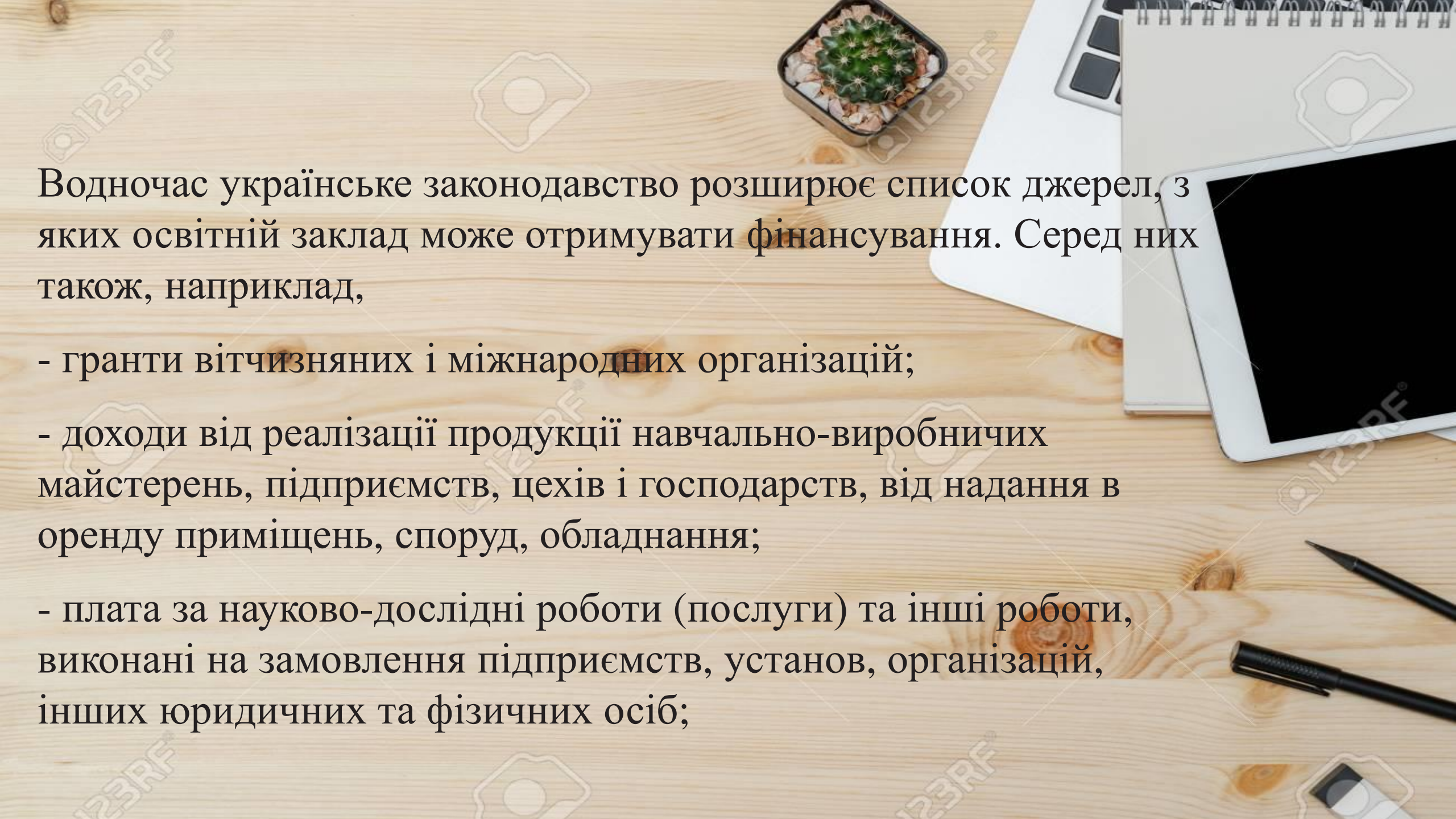
У разі автономної бухгалтерії керівник має право самостійно вирішувати, які питання є першочерговими);
економія на комунальних платежах (наприклад, школа може укласти угоди з постачальниками послуг напряму й обрати найвигідніший варіант);
самостійний вибір підрядників;
самостійне здійснення закупівлі;
впровадження сучасних програмних продуктів, особливо у сфері бухгалтерії;
можливість спрямовувати кошти на надбавки та премії персоналу.

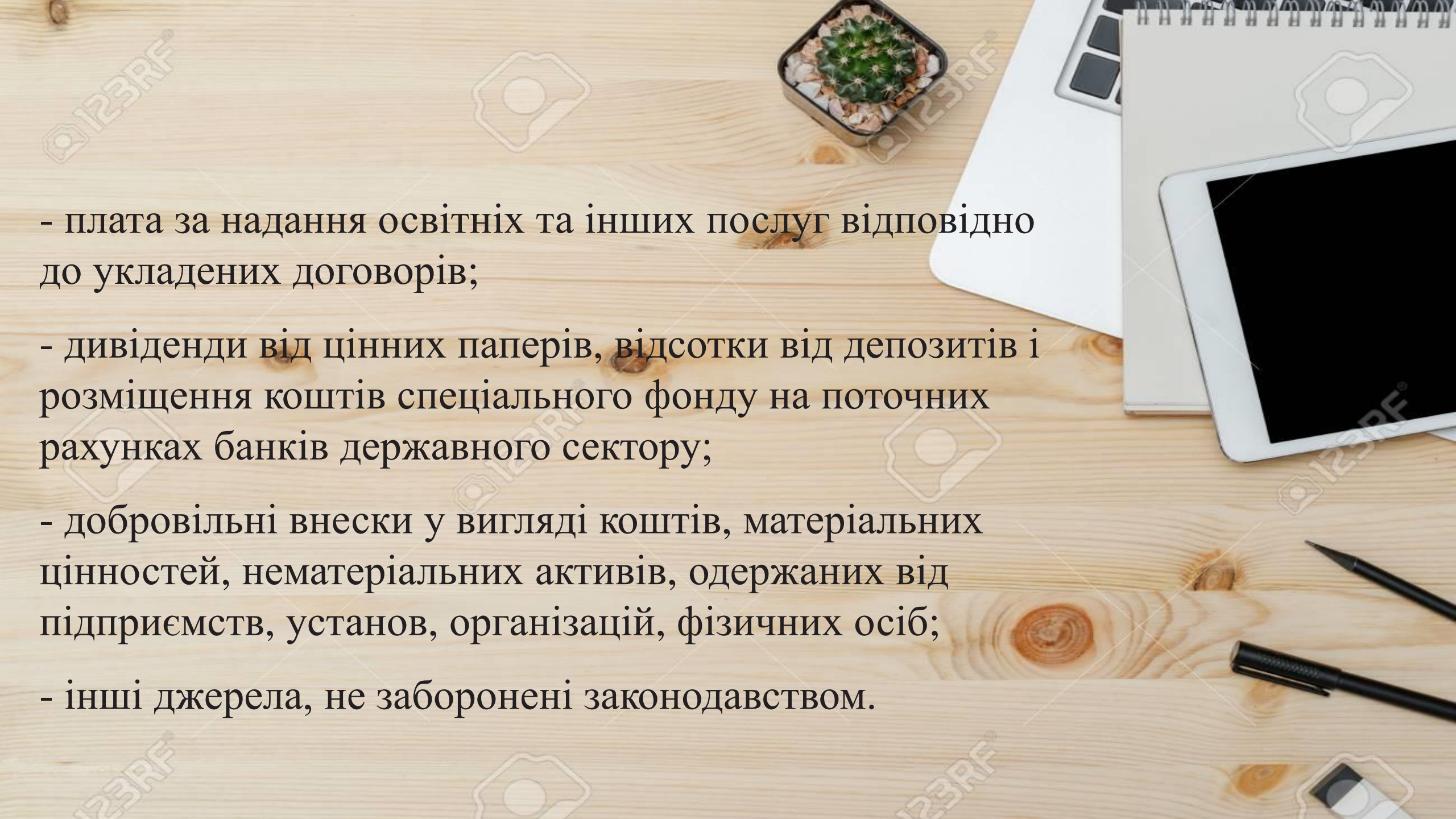
Переваги фінансової автономії закладу освіти

1. Перехід від отримання коштів за кодами економічної класифікації до фінансування єдиною сумою.
2. Залучення додаткових фінансових ресурсів:
 - запровадження додаткових освітніх послуг;
 - отримання спонсорської допомоги;
 - залучення благодійних внесків безпосередньо на свої реєстраційні рахунки та використання їх на актуальні потреби закладу;
 - економія на комунальних платежах тощо.
3. Самостійне прийняття рішення щодо витрат, зокрема й тих, які є першочерговими.
4. Самостійний вибір організацій, установ тощо, з якими укладатимете договори на послуги і товари.
5. Здійснення самостійно процедур закупівлі товарів, робіт і послуг.
6. Упровадження сучасних програмних продуктів та систем бухгалтерського обліку.
7. Спрямування заощаджених коштів на преміювання працівників закладу.

Водночас українське законодавство розширює список джерел, з яких освітній заклад може отримувати фінансування. Серед них також, наприклад,

- гранти вітчизняних і міжнародних організацій;
- доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;
- плата за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані на замовлення підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб;

-
- плата за надання освітніх та інших послуг відповідно до укладених договорів;
 - дивіденди від цінних паперів, відсотки від депозитів і розміщення коштів спеціального фонду на поточних рахунках банків державного сектору;
 - добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб;
 - інші джерела, не заборонені законодавством.

ПЕРЕВАГИ І РИЗИКИ ФІНАНСОВОЇ АВТОНОМІЇ ШКІЛ

ПЕРЕВАГИ

- ▶ Право закладу на встановлення надбавок і премій працівникам, стипендій учням
- ▶ Можливість самостійного формування управлінської команди та педагогічного колективу
- ▶ Можливість залучення коштів із різних бюджетів, за рахунок власної господарської діяльності, коштів благодійників, донорських програм
- ▶ Самостійне розпорядження коштами та майном, придбаного за рахунок інших джерел
- ▶ Оптимізація управління школою, яка включає:
 - 1) наглядову (підкувальну) раду;
 - 2) контрактну форму найму керівника навчального закладу;
 - 3) публічне формування стратегії розвитку, бюджету та публічне звітування за їх виконання
- ▶ Створення освітнім закладом власних бюджетів розвитку

РИЗИКИ

- ▶ Усе це доводиться робити вперше. Ніхто цього не робив до Вас. І саме на Вас лежить повна відповідальність за успіх або неуспіх впровадження освітньої реформи.

Фінансова автономія надає МОЖЛИВІСТЬ

- **більш точно виписати доходи та видатки в кошторисі, залучати позабюджетні кошти під проєкти чи програми, більш дієво брати участь у проєктах краудфандингових платформах, залучати гранти, надавати додаткові освітні послуги, здавати в оренду приміщення чи територію, навіть банально – сортувати сміття й на цьому також заробляти.**